U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **D. T. N.,** zastoupen Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem nám. 28. října 1898/9, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 1. 2018, č. j. 56 Az 7/2016 - 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 26. 9. 2016, č. j. OAM-704/ZA-ZA11-HA11-2016, žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji zamítl rozsudkem ze dne 26. 1. 2018, č. j. 56 Az 7/2016 – 30. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[4] Podle názoru stěžovatele jsou v jeho případě splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť lze dovodit důvodné obavy, že

pokud by byl stěžovatel vrácen do země původu, hrozí mu skutečné nebezpečí vážné újmy. Ve Vietnamu nemůže účinně využít ochrany státu, když sami příslušníci policejního sboru jsou těmi, kteří konají ponižující zacházení a trestání (neodůvodněné sankcionování a vyžadování úplatků). Stěžovatel se neztotožňuje ani s hodnocením krajského soudu, který nezákonné jednání policistů označil za problémy s nízkou intenzitou.

[5] Stěžovatele nelze neudělením azylové ochrany trestat za to, že důvody, pro něž opustil svou vlast, neuvedl ve své žádosti, nýbrž až při pohovoru. Rovněž neuvedení všech důvodů pro opuštění země původu stěžovatelem by nemělo být v rámci azylového řízení sankcionováno „neúspěchem" v řízení a tedy neudělením azylové ochrany. Ani nevyjádření se k podkladům pro rozhodnutí by nemělo být stěžovateli kladeno za vinu. Stěžovatel je cizincem, jenž přirozeně nedisponuje právním vzděláním, a tedy nelze očekávat, že využije všech svých procesních práv bezezbytku. Uvedené by platilo rovněž pro nevyjádření se k podkladům pro rozhodnutí z toho důvodu, že stěžovatel považoval zjištěný skutkový stav, resp. podklady obsažené ve spise za dostatečné pro naplnění podmínek pro udělení azylové ochrany. Nelze z toho tedy učinit závěr, tak jak to učinil krajský soud, že žádné jiné důvody pro udělení azylové ochrany v případě stěžovatele nejsou dány. Rozsudek krajského soudu je tak nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů rozhodnutí.

IV.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[8] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[9] K tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů se v obecné rovině Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjádřil (viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů zejména tehdy, pokud není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námitky za liché či mylné nebo proč nepovažoval právní argumentaci v žalobě za důvodnou. Meritorní přezkum rozhodnutí soudu je tak

možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů krajský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Skutečnost, že stěžovatel se závěry krajského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[10] V žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel jako důvod jejího podání uvedl, že jeho pobyt v České republice byl zrušen, nechce se vrátit do Vietnamu, chce v České republice zůstat. Ve Vietnamu pracoval ve firmě, nelíbilo se mu tam, nechce se tam vracet. Výslovně uvedl, že jiné důvody nemá. Ve Vietnamu má manželku a dvě dosud nezletilé děti. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel dále uvedl, že ve Vietnamu pracoval jako řidič. V roce 2008 se dozvěděl o možnosti podnikat v České republice, vyřídil si tedy příslušné doklady a odjel. V České republice původně několik měsíců podnikal, později začal pracovat ve firmě na zpracování komunálního odpadu. Kvůli práci se nezdržoval v místě hlášeného pobytu, nevyzvedl si doporučený dopis od cizinecké policie a z toho důvodu mu byl zrušen v červenci 2014 pobyt. Pokoušel se odvolat, v roce 2016 však obdržel výjezdní příkaz. Do Vietnamu se nechce vrátit, proto požádal o azyl. Vietnam není demokratická země. Když pracoval jako řidič, stávalo se mu, že ho zastavili příslušníci dopravní policie, a to i v případě, když nic neprovedl a chtěli po něm peníze. V některých případech tam nějaký malý důvod byl. Pokud by dobrovolně nezaplatil, vždy by byli schopní najít nějakou chybu. Takovému jednání je ve Vietnamu vystaveno více lidí. Stěžovatel se s policisty hádal, nadával jim, oni mu vyhrožovali odebráním řidičského průkazu, jednou obdržel jeden trestný bod, v případě tří bodů dojde k odebrání řidičského průkazu. Stěžovatel vždy policistům zaplatil, aby ho pustili dál na cestu. S těmito problémy se stěžovatel potýkal přibližně od roku 2001, tedy od doby, kdy začal pracovat jako řidič. Se státními orgány žádné jiné problémy neměl. V případě návratu se obává opět problémů s policisty, kdyby je zase potkal.

[11] Co se týče obav stěžovatele, že mu po návratu do Vietnamu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ze strany dopravních policistů vyžadujících po řidičích úplatky, tyto lze podle mínění zdejšího soudu samy o sobě (aniž by byly provázeny dalšími relevantními okolnostmi) považovat za přehnané a nenaplňující určitou minimální intenzitu a závažnost újmy, která je typově srovnatelná s intenzitou újmy hrozící při nejmírnější azylově relevantní újmě, tj. takové, jež by ještě naplnila znak „pronásledování“ ve smyslu zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 – 52, publ. pod č. 1066/2007 Sb. NSS). S potížemi, které stěžovatel uvádí, je možné se setkat i v jiných zemích, s vyspělejším demokratickým systémem. Ustálená judikatura k § 14a zákona o azylu (viz například rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, publikovaný pod 1849/2009 Sb. NSS) vyhrazuje doplňkovou ochranu pouze pro nejvážnější a bezprostředně hrozící ohrožení života a zdraví žadatele o mezinárodní ochranu, což rozhodně není případ stěžovatelem tvrzených obav. V této souvislosti lze i odkázat na právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41: *„Příkoří, jemuž se stěžovatel vycestováním z vlasti vyhýbá, tj. jednorázové potíže s policisty v jednom konkrétním případě, nelze z hlediska jeho intenzity ještě považovat za jev státní mocí přímo vyvolaný, tajně podporovaný, státními orgány vědomě*

trpěný či státní mocí záměrně nedostatečně potlačovaný ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Aby bylo možné shledat absenci státní ochrany před chováním příslušníků policie při výkonu služby, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany, což se v daném případě nestalo, neboť stěžovatel sám přezkum postupu policistů o své vůli zastavil." Jestliže stěžovatel vyjádřil obecnou nedůvěru v justiční systém v zemi jeho původu, k tomu Nejvyšší správní soud připomíná, že podle konstantní judikatury pouhou nedůvěru občana ve státní instituce ve vlasti nelze podřadit pod důvody pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 – 37, a ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003 - 40).

[12] Pokud jde o tvrzení stěžovatele, že jej nelze sankcionovat za neuvedení všech důvodů pro opuštění země původu, resp. za nevyjádření se k podkladům pro rozhodnutí, lze plně odkázat na ustálenou judikaturu zdejšího soudu, zejména na rozsudek ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, publ. pod č. 181/2004 Sb. NSS. Z něj plyne, že je povinností správního orgánu zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že zde azylově relevantní skutečnosti jsou. Správní orgán nemá povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.

[13] Je třeba poukázat rovněž na to, že stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy bylo zrušeno jeho povolení k dlouhodobému pobytu, a v červenci 2016 obdržel výjezdní příkaz. Lze proto předpokládat, že o udělení mezinárodní ochrany požádal, aby si legalizoval svůj pobyt na území České republiky a vyhnul se tak správnímu vyhoštění. V jeho jednání tak lze spatřovat účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

[14] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[15] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. května 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu